

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**DRŽAVNO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2021/2022**

1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi

VEDRE BLIŽINE MED NAMI

Ivan Sivec: Modra vrtnica

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

ŠIFRA TEKMOVALCA: _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriteriji	1. ocenj.	2. ocenj.	Končno število točk
A Razumevanje – do 20 t			
Razlaga, kako je v vseh treh besedilih prikazano hrepenenje – do 6 t			
Povezava prikaza hrepenenja (iz vseh treh besedil) z naslovom <i>Kdor hrepeni, lepše živi</i> ter z vsebino knjige <i>Modra vrtnica</i> – do 4 t			
Predstavitev prikaza podob iz narave (iz vseh treh besedil) – do 6 t			
Pojasnilo o tem, kaj podobe iz narave sporočajo o pesnikovem doživljanju ljubljene osebe in o njegovem dožemanju življenja – do 4 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	1. ocenj.	2. ocenj.	Končno število točk
Predstavitev avtorja (življenje in delo) – do 2 t			
Poznavanje značilnosti romana – do 4 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 4 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	1. ocenj.	2. ocenj.	Končno število točk
Zapis o doživljanju Murnovih pesmi – do 5 t			
Utemeljitev mnenja o Murnovih pesmih, značilnosti pesniškega jezika – do 3 t			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 2 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	1. ocenj.	2. ocenj.	Končno število točk
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik državne komisije:

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

A RAZUMEVANJE KNJIŽEVNEGA BESEDILA – do 20 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **razloži, kako je v vseh treh besedilih prikazano hrepenenje – do 6 točk:**
razlaga je natančna, smiselna in zaokrožena; za ustrezno razlago prejme do 6 točk (do 2 točki za vsako besedilo); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje: Tekmovalec/tekmovalka povzame s svojimi besedami, o čem govorijo besedila in kako razume prikaz hrepenenja v njih; pri tem lahko poudari:

- (za 1. besedilo) na primer hrepenenje po Almini bližini, po povezanosti z njo – do 2 t;
 - (za 2. besedilo) na primer hrepenenje po notranjem miru zaradi neuresničene ljubezni, po samotni – do 2 t;
 - (za 3. besedilo) na primer hrepenenje po nedosegljivem/neuresničljivem, po polnem/izpolnjenem življenju – do 2 t.
- **prikaz hrepenenja (iz vseh treh besedil) poveže z naslovom *Kdor hrepeni, lepše živi* ter z vsebino knjige *Modra vrtnica* – do 4 točke:**
*povezava je natančna, jasna, smiselna in zaokrožena ter povezana z naslovom *Kdor hrepeni, lepše živi* (do 2 točki) ter z vsebino knjige *Modra vrtnica* (do 2 točki); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.*

Elementi za vrednotenje: Tekmovalec/tekmovalka navede, kje je pesnik iskal »modre vrtnice« v življenju oz. v čem je videl »globlji navdih«; pri tem lahko poudari:

- (v povezavi z naslovom *Kdor hrepeni, lepše živi*) na primer optimizem, ki ga je preveval, ko si je želel srečati Almo, pridobiti njeno naklonjenost in ljubezen (O. Župančič je to vedel, zato je nagovoril Franjo Tavčar, da organizira kulturno prireditev ter povabi Murna in Almo, Murn je Almi poslal tudi izdajo pesniškega zbornika Na razstanku, obiskal jo je v Volčjem Potoku) – do 2 t;
 - (v povezavi z vsebino knjige *Modra vrtnica*) na primer upanje, da bo našel dom, ter željo po starševski ljubezni (v Trstu je obiskal svojo mater), želel si je tudi, da bi se uveljavil kot pesnik (pred smrtjo je prosil Prijatelja, da mu pomaga urediti in izdati lastno pesniško zbirko) – do 2 t.
- **predstavi svoj prikaz podob iz narave v vseh treh besedilih – do 6 točk:**
predstavitev je natančna, jasna, smiselna in zaokrožena; za ustrezno predstavitev prejme do 6 točk (do 2 točki za vsako besedilo); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje: Tekmovalec/tekmovalka predstavi podobe iz narave tako, da jih poimenuje in navede kakšno podrobnost; pri tem lahko poudari:

- (za 1. besedilo) na primer podobo noči (da je vse tiho, občasno se zasliši kakšen šum) – do 2 t;

- (za 2. besedilo) na primer podobo poljskih nageljnov (bili so rdeči kot kri), pokošenega polja (je golo in samotno, na nebu bežijo oblaki) – do 2 t;
 - (za 3. besedilo) na primer podobo modrih vrtnic (gre za asociacijo na Jernejev rozarij in predstavlja hrepenenje po nedosegljivem/neuresničljivem) – do 2 t.
- **pojasni, kaj mu/ji podobe iz narave sporočajo o pesnikovem doživljanju ljubljene osebe in o njegovem dojetju življenja – do 4 točke:**
pojasnilo je natančno, jasno, smiselno in zaokroženo ter se navezuje na pesnikovo doživljanje ljubljene osebe (do 2 točki) in na njegovo dojetje življenja (do 2 točki); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje: Pomembno je, da se zapis sporočila navezuje na podobe iz narave iz priloženih besedil (in ne širše na vse Murnove pesmi).

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **predstavi življenje in delo Ivana Sivca – do 2 točki:**
tekmovalec/tekmovalka ustrezno navede podatke o avtorju in delu oz. posredno pokaže poznavanje; za ustrezno navedene podatke prejme do 2 točki; za napačne podatke oz. nepoznavanje, se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje:

- Ivan Sivec je pisatelj, pesnik in raziskovalec – do 1 t.
 - Njegovo ustvarjanje je povezano predvsem s pisanjem proze in poezije, posebej se posveča pisanju zgodovinskih in biografskih romanov – do 1 t.
- **pozna značilnosti romana – do 4 točke:**
tekmovalec/tekmovalka navede značilnosti romana, ki jih prepozna v besedilu Modra vrtnica; za ustrezno navedene podatke prejme do 4 točke; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje:

- Roman Modra vrtnica je daljše slovensko pripovedno besedilo, z zaokroženo dogajalno zgodbo – do 1 t;
 - z motivi in temami iz zgodovine in iz življenja znanih oseb – do 1 t;
 - je zgodovinski, biografski in ljubezenski roman – do 1 t;
 - v njem je več dokumentov (besedila, fotografije, članki) – do 1 t.
- **ustrezno uporablja literarnovedne pojme – do 4 točke:**
tekmovalec/tekmovalka za ustrezno, dosledno in natančno rabo literarnovednih pojmov prejme do 4 točke; za neustrezno in manj natančno rabo pojmov se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje:

- Pravilna umestitev v zgodovinski in literarni čas in prostor (19. stol. in slovenska moderna) – do 1 t;

- predstavi predstavnika slovenske moderne, zastopanega z dokumentarnim gradivom (Josipa Murna Aleksandrova) – pesmi/pesnik/lirik/književna/lit./oseba – do 1 t;
- prepozna, razume in predstavi ljubezensko, bivanjsko oz. razpoložensko tematiko njegovih pesmi – do 1 t;
- prepozna, razume in predstavi slog njegovih pesmi (rima in metafora/pes. podoba) – do 1 t.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

- **izrazi doživljanje Murnovih pesmi – do 5 točk:**
doživljanje pesmi izrazi jasno, smiselno in prepričljivo, za kar prejme do 5 točk; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje: Zapis o doživljanju je vezan na Murnove pesmi iz knjige *Modra vrtnica* in iz priloge v razpisu. Vključuje naj odziv tekmovalca/tekmovalke na motivno-tematske in jezikovno-slogovne prvine v Murnovih pesmih.

- **utemelji svoje mnenje o Murnovih pesmih in navede značilnosti njegovega pesniškega jezika – do 3 točke:**
utemeljitev mnenja izrazi jasno, smiselno in prepričljivo, za kar prejme do 3 točke; za pomanjkljivo argumentiran zapis se odšteje ustrezno število točk.

Elementi za vrednotenje: Utemeljitev mnenja naj vključuje argumente, ki so povezani z motivno-tematskimi in jezikovno-slogovnimi prvinami v Murnovih pesmih.

- **piše izvirno in ustvarjalno – do 2 točki:**
svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, zanimivim in s prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov.

Elementi za vrednotenje: Tekmovalec/tekmovalka npr. argumentirano zagovarja drugačno tezo od pričakovane, se izvirno naveže na kakšno drugo delo s podobno tematiko ipd.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka prejme za ustrezno zgradbo **do 3 točke**:

- 3 t** – za logično členjeno in koherentno besedilo;
- 2 t** – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno;
- 1 t** – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo;
- 0 t** – besedilo ni členjeno, ni koherentno.

Tekmovalec/tekmovalka prejme za pravopisno in jezikovno pravilnost **do 4 točke**:

- 4 t** – za slovnično in pravopisno pravilno besedilo le z manjšimi napakami;
- 3 t** – za večinoma slovnično in pravopisno pravilno besedilo, ponekod so manjše napake, ki se ne ponavljajo;

- 2 t** – za slovnično in pravopisno delno pravilno besedilo, ki vsebuje več raznovrstnih napak, vendar se te ne ponavljajo;
1 t – za besedilo z več raznovrstnimi slovničnimi in pravopisnimi napakami, ki se ponavljajo;
0 t – za besedilo z zelo pogostimi in raznovrstnimi slovničnimi ter pravopisnimi napakami.

Tekmovalec/tekmovalka prejme za slogovno ustreznost do 3 točke:

- 3 t** – za slogovno ustrezno besedilo z bogatim besediščem in le z manjšimi napakami;
2 t – za večinoma slogovno ustrezno besedilo z manjšimi napakami, ki se ne ponavljajo;
1 t – za slogovno manj ustrezno besedilo, ki vsebuje veliko napak;
0 t – za slogovno šibko besedilo z veliko raznovrstnimi napakami, ki se ponavljajo.

Članicam in članom državnih komisij želimo veliko zadovoljstva pri vrednotenju razlagalnih spisov.